

SØR-ODAL KOMMUNE
Øgardsvegen 2
2100 Skarnes

Saksbehandler:
Linn Christin Rueslåtten

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Skarnes renseanlegg

Kontrollnummer: 2020.057.I.FMIN

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:

Ingeborg Hønsen Aasvangen

Fra Fylkesmannen i Innlandet:

Linn Christin Rueslåtten

Andre deltagere fra virksomheten:

Thore Petter Westheim

Hans Armand Kvisla

Andre deltagere fra Fylkesmannen i

Innlandet:

Nina Marie Aas

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Skarnes renseanlegg den 24.09.2020. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Fylkesmannen i Innlandet avdekket 1 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse for avløpssystemet

Anmerkninger:

- Virksomhetens registrering og oppfølging av avvik kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

20. november 2020	Linn Christin Rueslåtten	Tore Pedersen
dato	kontrollør	avdelingsdirektør

Fylkesmannen i Innlandet

Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: SØR-ODAL KOMMUNE RÅDMANNENS STAB	
Organisasjonsnr.: 974602598	Eies av: 964947716
Bransjenr. (NACE-kode): 84.110 - Generell offentlig administrasjon	

Kontrollert enhet

Navn: Skarnes renseanlegg	Anleggsnr.: 3415.0029.01
Kommune: Sør-Odal	Fylke: Innlandet
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og -rensing	
Tillatelse gitt: 18.11.2014	Sist endret:

1. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Prosess og renseutstyr
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

2. Oppfølging etter inspeksjonen

Sør-Odal kommune plikter snarest å rette opp avviket som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må Sør-Odal kommune innen 18. desember 2020 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avviket skal rettes.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (fminpost@fylkesmannen.no) til Fylkesmannen i Innlandet v/Linn Christin Rueslåttén.

3. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 27. august 2020. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Fylkesmannen i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Sør-Odal kommune bli ilagt et gebyr på kr 13 300,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen i Innlandet. Fylkesmannen vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

4. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Fylkesmannen i Innlandet (jf. offentleglova).

5. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse for avløpssystemet

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse- miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, andre ledd, pkt. 6-8.

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Sør-Odal kommune, til utslipp av kommunalt avløpsvann og utslipp av overvann fra avløpsanlegg i Skarnes tettbebyggelse, punkt 2.2.4 *Internkontroll*

Kommentarer:

Virksomheten er i ferd med å utarbeide en ny analyse for risiko og sårbarhet knyttet til kommunens avløpsanlegg og ledningsnett. Fylkesmannen oppfatter det slik at det ble utarbeidet en enkel ROS-analyse i 2008, men at det lenge har vært behov for å vurdere risiko og sårbarhet på nytt. Det ble også ved Fylkesmannens forrige tilsyn (2016) gitt avvik knyttet til manglende revidering av ROS-analyse for kommunens avløpssystem.

6. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomhetens registrering og oppfølging av avvik kan forbedres

Kommentarer:

Sør-Odal kommune har flere systemer for avviksbehandling som anses å være egnet til å følge opp avvik knyttet til ytre miljø, men under tilsynet kom det frem at ikke alle avvik for ytre miljø blir registrert. Kommunen følger opp avvikshendelsene, men ikke på en tilstrekkelig systematisk måte. Virksomheten bør gjennomgå sine rutiner for å sikre at avvik knyttet til ytre miljø blir tilfredsstillende fulgt opp. I den forbindelse er det viktig å påse at de ansatte har en omforent forståelse av hva som defineres som avvik.

7. Andre forhold

Fylkesmannen i Innlandet har varslet krav om overholdelse av sekundærrensekrav for alle kap. 14-anlegg i Innlandet. Sekundærrensekravet er fastsatt som rensekrav, men ut fra resipientvurderinger mener Fylkesmannen i utgangspunktet at anleggene også bør bygges ut med biologisk rensetrinn.

Skarnes renseanlegg har ikke biologisk rensing, men hvis man ser på årsgjennomsnitt klarer anlegget som oftest å overholde 70% renseeffekt for BOF₅ og 75% renseeffekt for KOF. Under tilsynet ble det derfor diskutert hvorvidt Skarnes renseanlegg vil måtte bygges ut med biotrinns for å overholde sekundærrensekravet. Det ble besluttet at Fylkesmannen og Sør-Odal kommune skulle drøfte dette videre i et eget møte om temaet.

I etterkant av tilsynet har Fylkesmannen sett nærmere på resultater av enkeltprøver for å gjøre en grundigere vurdering av Skarnes renseanlegg sine muligheter for å overholde sekundærrensekravet uten biotrinns. Hvis man vurderer analyseresultatene opp mot kravene til enkeltprøver som fremgår av forurensningsforskriften § 14-13 *Vurdering av analyseresultater*, ser man at anlegget ikke oppfyller sekundærrensekravet per i dag.

Ifølge forurensningsforskriften § 14-13, kan kap. 14-renseanlegg som tar 12 avløpsprøver per år ha inntil 2 prøver som kan være over konsentrasjonskravet eller under renseeffektkravet for BOF₅, KOF_{CR} (og SS). Fylkesmannen ser at denne formuleringen i forurensningsforskriften

er uklar, og mener at hvilken av de to parameterne som skal legges til grunn må spesifiseres av oss som forurensningsmyndighet. Dette vil vi komme tilbake til ved revisjon av utslippstillatelsen.

Likevel er det sånn at uavhengig av om man ser på renseeffekt eller konsentrasjonsverdier for enkeltprøver skal i tillegg den høyeste analyseverdien som er basert på prøvetaking under normale driftsforhold, ikke overskride konsentrasjonskravet for BOF og KOF med 100%. Ved Skarnes renseanlegg har den høyeste utslippskonsentrasjonen av BOF₅ overskredet konsentrasjonskravet med mer enn 100% alle de 3 siste årene. I 2017 og 2018 ble dette konsentrasjonskravet overskredet med mer enn 100 % henholdsvis 7 og 5 ganger, samt 1 gang i 2019.

Fylkesmannen oppfordrer Sør-Odal kommune til å gjennomgå analyseresultatene for Skarnes renseanlegg, og gjøre en egen vurdering av anleggets muligheter for å overholde sekundærrensekravene, både med og uten biologisk rensetrinn. Fylkesmannen kan fortsatt være med å diskutere dette temaet videre i et eget møte.

8. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Fylkesmannen

9. Informasjon til virksomheten

Brosjyrer/infoark utdelt:

- Gebyr ved kontroll (TA-2608)